

Կապուղային ուղեգծման նոր ալգորիթմի մասին

Վարդան Ա. Մանուկյան

ՀՀԳԱԱ Ինֆորմատիկայի և ավտոմատացման պրոբլեմների ինստիտուտ
e-mail: vardanm2003@yahoo.com

Ամփոփում

Աշխատանքում առաջարկված է ԻԿ նախագծման կապուղային ուղեգծման մի ալգորիթմ, որում օգտագործվում են ոչ-մանիքենյան լարեր: Ուղեգծման ալգորիթմը հիմնված է զուգահեռ պլազմակային տեսակալորման և տեղափոխությունների վրա: Նախանկան արդյունքները ցույց են տալիս, որ կապուղային ուղեգծման այս դարձ բնուրագվում է ավելի փոքր լայնությամբ, քան Մանիքենյան մոդելի օգտագործման դեպքում:

1. Ներածություն

Կապուղային ուղեգծումը համարվում է ԳՄԻՒ (գեր մեծ ինտեղուալ սխեմա) շիպերի և տպասալերի (PC board) ֆիզիկական նախագծման առավել բարդ և կարևոր վույներից: Կան բազմաթիվ աշխատանքներ, որոնցում ԳՄԻՒ շիպերի ուղեգծումը ընթափում է կապուղային ուղեգծման [1]: Զնայած, որ կապուղային ուղեգծման խնդիրը ընդհանուր դեպքում NP-լիրիկ է [2], այն ուսումնասիրված է շատ հեղինակների կողմնց և գոյություն ունեն բազմաթիվ մոտավոր, քայլ արագագործ ալգորիթմներ [7], [4], [3], [6], [5]:

Այս աշխատանքում ներկայացվում է կապուղային ուղեգծման մի մոդել, որի հիմքում ընկած է տեսակալորման ստրատեգիան և տարրեր է Մանիքենյան մուտեցումից:

Մասնավորապես ուղղահայաց սահմանափակումներ ավելի քիչ կամ և ավելին, այս ալգորիթմի կիրառման արդյունքները հաճգեցնում են շրթամերի միմիմալ փոխածննդմանը, որը բերում է շերտից շերտ անցումների՝ միացման անցքերի թվի փորձացմանը:

2. Խնդրի դրվածքը

Կապուղին դա նոյն շափամի Տօր և Բօթ ոչ բացասական ամրող կոորդինատներով վեկտորների գոյգ է:

TOP = ($t(1), t(2), \dots, t(n)$);
BOT = ($b(1), b(2), \dots, b(n)$):

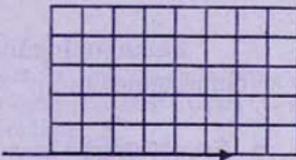
Մենք համարում ենք, որ այդ վեկտորների կոորդինատները վերագրված են ուղղանկյուն ցանցի վերևի և ներքևի տողերի հանգույցներին (Նկար 1): Հանգույցները, որոնք ունեն նույն դրական համարը կազմում են մի շրա և պետք է միանան իրար: Օ-միշեր ունեցող հանգույցները համարվում են ազատ և չեն միացվում: Սիհացումների ուղեգծման համար հատկացվում է միացումների երկու շերտ: Պահանջվում է բոլոր շրաների ուղեգծում, նոյն դրական համարն ունեցող հանգույցների էնկուրական միացումների ապահովում միաժամանակ փորրացնելով կապույտ մակերեսը և միացման ամցըների թիվը:

Առանց ընդհանրությունը խախտելով կարող ենք ընդունել, որ կապույտ վերևում շրաների համարները դասավորված են բնական կարգով, իսկ ներքևում՝ կամայական ձևով:

t(1) t(2),

....., t(n)

Top = 1,2,3,4,5,6,7... ; կամ Top = 0,0,1,2,5,7,8... ;
Bot = 5,3,2,7,1,4,6... ; Bot = 5,0,8,1,0,7,2... ;

b(1) b(2),

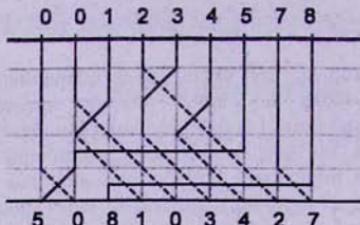
....., b(n)

Նկար 1

3. Տեսակավորման մոդել

Պղպջակային տեսակավորման վրա հիմնված այս մոդելի եռյայնը հանդիսանում է տեղափոխությունները: Այս տեսակավորման ժամանակ համարները գոյացերով տեղափոխվում են միայն մեկ անգամ, և այն է այն դեպքում, եթե նրանք դասավորված են ոչ ճիշտ կարգով: Այստեղ միացումների համար օգտագործվում են նաև ուղղանկյուն ցանցի մազհստրալմերի միջանկյալ մասերը (երկու հարևան մազհստրալմերի մեջտերով): Թաճի որ մեկ տեղափոխման ժամանակ ամենաքիչը մեկ շրա անցնում է իր վերջնական դիրքին, հետևաբար մեզ կարող է անհրաժեշտ լինել ամենաշատը ո քայլ, որպեսզի տեսակավորները ո-շրա: Հետևաբար կապույտ լայնությունը կլինի $L \leq n$, որտեղ n -ը շրաների թիվն է: Տեսակավորման ամեն մի միջանկյալ քայլ առաջ է քերում հարևան տեղափոխություն և պահանջում է մեկ հորիզոնական մազհստրա: Մոդելը թույլ է տալիս նաև բազմատերմինալ շրաների առկայությունը ինչպես նաև 0-ների՝ ազատ հանգույցների, առկայությունը:

Բերենք տեսակավորման եղանակով ուղեգծված կապույտ մի օրինակ (Նկար 2):

Նկար 2

Ինչպիս նշել էինք, տեսակավորման մոդելի զարաֆարը կայանում է նրանում, որ տեղափոխության ժամանակ ամեն մի քայլում մնի շրջա անցնում է իր վերջնական դիրքին և հետևաբար ո-շրջա տեսակավորնույն համար անհրաժեշտ է ամենաշատը ո-քայլ:

3.1 Տեսակավորման մոդելի իրականացման ալգորիթմի նկարագրությունը

- Առաջին փուլում կատարվում է մաքսիմալ համար ունեցող շրջայի անցումը իր վերջնական դիրքին: Այդ միացումը կատարվում է ցանցի միջանցիկ մասերով, նկարում դա 8-րդ շրջան է: Առաջին մակարդակի այդ տեղամասում գտնվող մնացած բոլոր շրջանները դեպի հակառակ կողմ կատարում են 45°-անկյան անցումներ ուղղագծման 2-րդ շերտում: Նոյն մակարդակում այդ տեղամասից դուրս գտնվող մնացած շրջանները նոյն ձևով ներարկվում են նոյն սկզբունքին: Փնտրվում է հաջորդ մաքսիմալ համարն ունեցող շրջան և այդ նոյն մակարդակի վրա, արդեն ընտրված տեղամասում անցնում է իր համապատասխան վերջնական դիրքին, իսկ այդ տեղամասում գտնվող մյուս շրջանները նոյն սկզբունքով կատարում են 45°-անկյան անցումներ: Նշված միջանցիկ անցումներ իրականացվում են այն դեպքում, եթե համեմատվող շրջանները իրար անմիջական հարևաններ չեն: Եթե համեմատվող շրջանները իրար անմիջական հարևաններ են ապա տեղափոխությունը կատարվում է +45° և -45° անկյան գծերի միջոցով:
- Ակտորիմի հերթական փուլում հերթական մակարդակի ամենաաջ կողմի շրջան անցնում է իր վերջնական դիրքին, կը կի՞մ միջանցիկ անցումով: Նման կերպ, ամեն հաջորդ քայլում յուրաքանչյուր հաջորդ ամենաաջ շրջան անցնում է իր վերջնական դիրքին՝ կատարելով միջանցիկ անցում և մնացած շրջաններն էլ կատարում են վերը նշված քայլերի հաջորդականությունը: Ուղղագծումը ավարտվում է այն ժամանակ, եթե վերևի և ներքեւի կողմում գտնվող նոյն համարի հանգույցների միացումը կը կտրականացնա ապահոված:

Ինչպիս նշեցինք, եթե շրջան տեղափոխություն կատարելուց հետո որևէ քայլում հայտնվում է իր վերջնական դիրքում, ապա այդ շրջան չի մասնակցում հետագա տեղափոխություններին: Դժվար չէ համոզվել, որ նշված ալգորիթմի քարտուրումը 0(n lg n) է:

4. Շերտերի նշանակումը

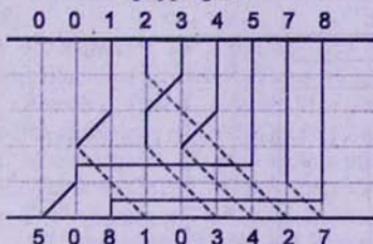
Ազգորիթմում շերտերի նշանակման խնդիրը լուծվում է հետևյալ կերպ. այն բոլոր շղթաները, որոնք շարժվում են դեպի աջ, ուղղագծվում են առաջին շերտում: Ազգորիթմում դրանք դնալի աջ միջանցիկ անցում կատարող և $+45^\circ$ -անկյան անցում կատարող բոլոր շղթաները են: Իսկ դեպի ձախ միջանցիկ անցում և -45° -անկյան անցում կատարող բոլոր շղթաները ուղղագծվում են երկրորդ շերտում:

Շղթաների բոլոր ուղղահայաց հատվածները կարող են տարվել միացումների կամ առաջին, կամ երկրորդ շերտում, կախված նրանից թե նախապես, որ շերտը է տրամադրվում այդ հատվածների համար: Տվյալ դեպքում բոլոր շղթաների համար օգտագործվել է միացումների առաջին շերտը:

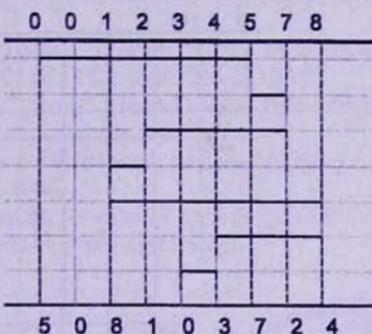
5. Արյունքներ և համեմատություն

Դիտարկելով ուղղահայաց առաջարկված մոդելը և համեմատելով այն մանիկերենյան մոդելի հայտնի ձախ ծայրակետի ալգորիթմի հետ (Նկար 3), կարելի է նշել հետևյալ առավելությունները վերջինիս նկատմամբ.

- Այստեղ մենք չունենք ուղղահայաց սահմանափակումների խնդիրը
- Լարերի երկարությունները ավելի փոքր են անկյունային (45°) լարերի շնորհիվ
- ՈՒնենալով միմիմալ փոխածածկում՝ սպասվում է միացման անցքերի թվի փորբացում

ա. Տեսակավորման մոդել

բ. Մանիկերենյան մոդել.
ձախ կողմի ալգորիթմ

Նկար 3

Համեմատելով մոդելները՝ կատարենք հետևյալ եզրահանգումը. Ինչպես երևում է Նկար 2-ից, մոդելներից յուրաքանչյուրի համար կատարման արյունքները հետևյալն են.

Կապուրու լայնություն (նորիգոնական մագիստրալների թիվ, trunks)

ա. Տեսակավորման մոդել – 4 ուղեգիծ, ք. Մանիկեմյան մոդել – 7 ուղեգիծ:

Սիցման անցքերի թիվ (via holes)

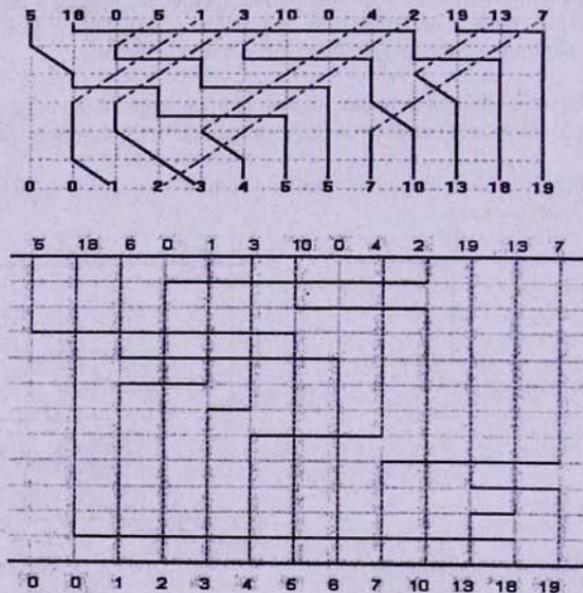
ա. Տեսակավորման մոդել – 5 անցք, ք. Մանիկեմյան մոդել – 14 անցք

Սիցման լարերի ընդհանուր երկարություն (overall interconnection length) անկյունագծային լարերի երկարությունը մեկ վանդակի մեջ հավասար է $\sqrt{2}$ -ի

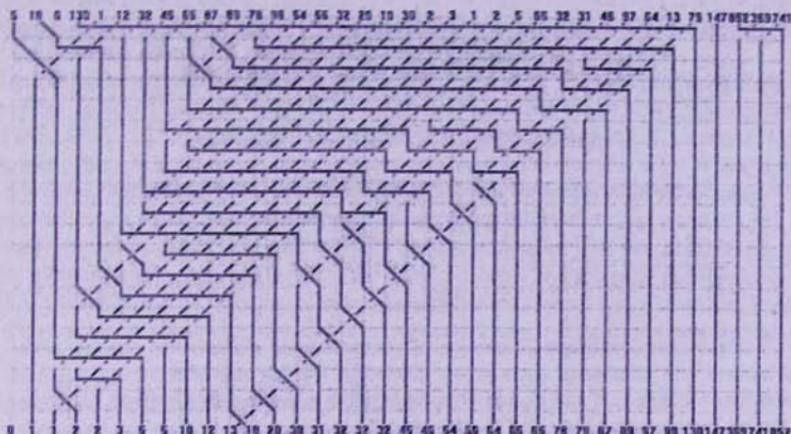
ա. Տեսակավորման մոդել – $31+16\sqrt{2}$ միավոր, ք. Մանիկեմյան մոդել – 78 միավոր

Լարերի ընդհանուր երկարությունը մեր մոդելում ավելի փոքր է՝ անկյունային (45° -անկյան) լարերի շնորհիվ:

Թերենք ալգորիթմի կիրառման և երկու օրինակ (Նկար 4, 5)

Նկար 4

Նկար 5.

Գրականություն

- [1] T. Ohtsuki, Layout design and verification, 1986
- [2] В.А. Селютин, Машинное конструирование электронных устройств. Москва, "Советское радио", 1977.
- [3] A. Frank. Disjoint paths in a rectilinear grid. In Combinatorica, 2(4), pages 361-371, 1982.
- [4] K. Mehlhorn, EP. Preparata, and M. Sarrafzadeh. Channel routing in knock-knee mode: simplified algorithms and proof, in Algorithmica, 1(2), pages 213-221, 1986.
- [5] Ronald L. Rivest, Charles M. Fiduccia, A "greedy" channel router, Proceedings of the 19th conference on Design automation, p.418-424, January 1982.
- [6] M. Sarrafzadeh. Channel-routing problem in the knock-knee mode is np-complete. In IEEE Trans. on CAD, CAD-6(4), pages 503-506, 1987.
- [7] T. Yoshimura and E.S. Kuh. Efficient algorithms for channel routing. In IEEE Trans. on CAD of Integrated Circuits and Systems, V. CAD-1, pages 25-35, 1982.

On New Algorithm for Channel Routing

Vardan A. Manukyan

Abstract

We present new channel routing algorithms that consider the characteristic of net crossings. The routing strategy is based on parallel bubble sorting technique. Non-Manhattan wires as well as overlapping wires are introduced. Preliminary results show that a class of channel routing problems can be routed in height less than the Manhattan density.

